

Zadružno gibanje v Indiji.

Zadružno gibanje ni omejeno samo na gotove dežele, države ali dele sveta, ampak razširjeno je že po vsem svetu. Kajti vseposod ljudstvo občuti brezmejno izkorisčanje privatnih velepodjetnikov. Nikjer ni razlike. Razlika je le v tem, da je v nekaterih deželah to izkorisčanje huje kot v nekaterih. Kjer je kapitalizem bolj razvit, tam ljudstvo bolj občuti pest denarnih mogotev. In čim bolj se ljudstvo zaveda in občuti to izkorisčanje, tem bolj tudi napreduje zadružno gibanje. Dokaz temu imamo v Angliji, kjer je zadružno gibanje najmočnejše.

Gotovo je že slehernemu čitalju znano, da je ljudstvo v Indiji najbolj izkorisčano od vseh ljudstev, ki so pod britsko nadvlado. Pripromo ljudstvo nima v Indiji takoreč nobenih pravic, je popolnoma brezpravno. Toda kljub temu se zaveda svojega razreda in stremi za tem, da se osvobi svojih izkorisčevalcev. O boju, katerega vodijo Indijci proti Angležem, njih tlačiteljem, je bilo že velikokrat poročano. Toda Indijci ne vodijo boja samo za politično svobodo, ampak tudi za gospodarsko osamosvojo.

In na gospodarskem polju je najvažnejše zadružno gibanje, ker z zadružnim gibanjem se na rod osvobi tujih in domačih privatnih izkorisčevalcev. Zadružno gibanje v Indiji se tako rapidno širi, da bi človek nikdar ne verjal, ako bi ne poznal samotnojih razmer. Vpoštovati je treba to, da so Indijci v vseh oziroma brezmejno izkorisčani, da nimajo šot in da je domačega vse trgovina in industrija v rokah Angležev. Kako zelo se širi zadružno gibanje v Indiji je razvidno iz poročila, katerega je izdala organizacija "Prijatelji svobode indijskih ljudstev."

Bombajska zveza zadružnih društev je štela leta 1907 70 zadružnih društev s skupnim kapitalom 50.000 dolarjev. Dve leti pozneje ali leta 1909 je bilo v tej zvezdi 209 zadružnih društev s skupnim kapitalom 242.000 dolarjev; sedem let pozneje 1916 se je število pomočilo na 992 zadružnih trgovin in skupni kapital je narastel na 3.233.000 dolarjev; leta 1919 je bilo v tej zvezdi 2.063 zadružnih društev in kapital vseh teh je znašal 6.700.000.

V zadružni zvezzi, katere glavni stan je v Madrasu, je bilo leta 1905 samo 27 zadružnih društev z 2733 članji in skupni kapital je znašal \$3.883; v letu 1915 je počela ta zveza že 1446 društev, 90.088 članov in skupni kapital je znašal \$2.151.862.

Zveza v Punjabu je štela leta 1915 3267 zadružnih društev z 154.065 članji in 4.557.577 dolarjev kapitala.

Leta 1915 je bilo v vsej Indiji 15.295 zadružnih društev, ki so šteli 761.935 članov in katerih kapital je znašal \$4.372.495. Vloge članov so znašale \$3.833.160 in zveza je dala 2.613.994 članom teh zadružnih prodajalno pošiljko.

Prvo leto, ko se je pričelo zadružno gibanje v Indiji je bilo ustanovljenih 283 zadružnih društev in vlošalo se je 28.629 članov. Skupni vplačani deleži teh zadružnih društev so znašali \$43.735 in članji so vložili v ta zadružna podjetja \$41.310.

Iz zgornjega je razvidno, kako hitro se je širilo zadružno gibanje med tako zatiranim ljudstvom. In zadružništvo tudi zelo dobro napreduje v tej dejeljki, kjer je raznim reprisalijam od strani britiske nadvlade.

Novice iz Jugoslavije.

Moja z Avstrijo od Koščenjaka do sv. Lovrenca. Uradno se objavlja: Člani medzavezniške razmijitvene komisije so določili na stopno črto v odsaku od Koščenjaka do sv. Lovrenca, ki bo tvorila v bodočnosti definitivno mejo med Jugoslavijo in Nensko Avstrijo. Moja poteka čez greben Koščenjaka na vrh k sv. Urbanu, ki ga deli tako, da ostane cerkev še v Sv. Petru, cest je po noči 15. novembra vložilek ukradel iz ujene barake na Pojanskom nasipu nasproti cukrarni dva dneva papev, vredna 50 K. Iz ježe je tušil 60 K vredno blagajno razbil, ker je bila prazna.

striskemu potoku in se obrne na proti severu do pol kilometra severno od cerkve sv. Jerneja, kar se nadaljuje v isti smeri do točke nekako 1 km južnozapadno od sv. Lovrenca. Ta mejni črta, ki so jo določili delegati velesil, se more eventualno še izpremeniti, ako bi delegati obeh interesiranih držav sporazumno predložili komisiji to željo.

Jugoslovanski delegati na povratku Tuhi, neopazeno in brez vsake svečanosti se je gospod Mile Vesnič povrnih iz St. Margarete. V posebnem salonskem vozlu, katerega so mu dali ljubzni v plemenitih italijanskih latifundisti na razpolago, se je Vesnič vozil brez ovacij skozi ozemlje Slovenije. Dne 14. novembra je v Ljubljano na glavnem kolodvoru, kjer je postal 15 minut, nakar je nadaljeval vožnjo proti Zagrebu in Belgradu. Nekateri misli, Ljubljana je so v svoji razjarjenosti pričakovali delegate pozno v noč in namenom, da jim priede "mačjo godbo."

Tatvine premoga na glavnem kolodvoru v Ljubljani. Silno se množe glasom policijskih poročil tatvine premoga na glavnem kolodvoru. Revnjevi slaji, osobito proletarske žene, prihajajo na kolodvor, ter pobirajo premog med tračnicami. Nekatere stranke pa prihajajo bolj v mramoru, nebirajo premsg z naloženega kupca, kar smatrajo za tatvino. Policijski organi so samo en večer zatolili pet žena, ki so si bile nahrabre vsaka okoli 30 kg premoga. Pri teh žensah, ki so morale premog zložiti nazaj na kupca, so detektivi napravili stroge hišne preiskave, ki so pa bile brezuspešne, kajti pri njih niso našli nikakih začink za premoga.

Is besed Kolodvorske ulice. V Kolodvorski ulici so prenočišča, ki so zelo umazana in higienično skrajno zanemarjena. Pri kontroli tujevev je sedaj policija nato, da niso hoteli delavci, ki so plačali prenočišča, spati na skrajno umazanih posteljah, ampak so raje poleglo po klopek v gostilniških prostorih, dotičnega prenočišča.

Tatvine zimske sukenj. Tatvi, specialisti v tatvinah zimskih sukenj, so v zadnjem času postali zelo agilni. Po ljubljanskih kavarnah, ki so za take tatvine najbolj prikladni kraji, so izvršili več tatvin. Tako je v kavarni "Evropi" odnesel nepoznan gospod knjigovodji SD dolgo, črno zimsko suknjo, vredno 2000 K. — Dalej v kavarni "Union" je bila privaten uradnik F. S. ukrena 3000 K vredna, temnosiva zimska suknja. Tatvine se navadno izvedejo v večernem času, ko so kavarne nabite polne kavarskih gostov.

Najmodernejši način za rečimo žaljivk. Najoriginalnejši način žaljenja je uvelia trgovka Marija Gabre. Prav po ameriško. Historija je naslednja. Nekega dne so na vogalu Pollakove tovarne mimoidiči lahko čitali lepk nenačrtni vsebine z naslednjim začetkom: "Kaj Človek Naredi ko brez vere Živi Gospa Turner Meje po Nedolžnem na sodnini tožila... Včeraj je bila pri okrajnem sodniku živjeno bolehnja Marija Gabre. Med drugim pravi: "Sem Marija Gabre, od očeta Simona Plajbeza, prav Plajbeza in od matere Ursule. Jaz sem nedolžna!" Obtožena Marija pa je tekom burne razprave vpravila radikalno metodo obrambe. Kot priča je nastopila tudi gospodična Franica Jerebova, malo dekletec. Jerebova pričuje, da je Marija vzkliknila: "Te bo tepl bog. Na verišnik!" V tem trenutku je obtoženka v živčnem napadu skočila k priči, jo prijela okoli pasu ter jo palnila skozi vrata na hodnik, kjer se je razprava nadaljevala...

Ubogi Triglav! Kakor javljajo listi, nameravajo Italijani na Triglavskem pogorju postaviti velik spomenik svojemu kralju neomajnemu Emanuelu. — Ubogi Triglav! Dosedaj si bil edino začučišče in točba za ljudi, ki so hrepeli iz zaduhlega ozračja počistem planinskem zraku. Niš mirovali. Sedaj hočejo se tebe in svojo častitljivo okolico okužiti s svojimi komedijami.

Se celo pipa kradejo! Soproni zasebnika K. V. stanujoči na Sv. Petra cesti je po noči 15. novembra vložilek ukradel iz ujene barake na Pojanskom nasipu nasproti cukrarni dva dneva papev, vredna 50 K. Iz ježe je tušil 60 K vredno blagajno razbil, ker je bila prazna.

Severova zdravila v zdravju zdravje v družini.

Novi Severov Almanach za leto 1921 je izšel. Dobite ga pri svojim lekarju. Ne stane biti. Če ga ne dobite, namesto toga kupite ga pri posredniku.

Varujte svoje otroke pred vzenemirskim sinčkom kalliu s tem, da imate v mili redno.

SEVERA'S COUGH BALM

(prejde Severov Balzam za pljuča. Poročil mago čiprov, da je delavnica leta in nazavno in pregradi razvoj komplikacij. V dveh mesecih, 26 in 30).

SEVERA'S COLD AND GRIP TABLETS

(Severov Tabljet proti prehladi in gripi) so zanesljivi za odporom pri prehladi v zimskem času, obvezno namesto posledice in prehladi gripe ali influenze. PO VSENJ LEKARJAH. Cene 35c.

W. F. SEVERA CO
CEDAR RAPIDS, IOWA

KAKO SE UČITI ANLEŠKO.

Vzemite v roke angleško knjigo ali časopis, beležnico (note book) in angleško-slovenski besednjak, ki ga je sestavil dr. Kern. Vsakr neznan besedo poščite v besednjaku, kako se izgovori in kaj pomeni; zapišite neznanne besede v beležnico in jih večkrat ponovite. V par mesecih boste imeli lep zaklad angleških besed, katerih bi ne dali za stotine dolarjev. Jesenski in zimski večeri so kot našček za učenje. Vaša slovenska hiša bi morala imeti ta besednjak. Naročite ga na sledeni naslov:

Dr. F. J. KERN,
2602 St. Clair Ave.,
Cleveland, Ohio.

Cena besednjaku je \$5 s poštnino vred. Istotan lahko naročite za \$1.25 Zormanove pesmi, ki vam bodo ugaiale.

Začimbe, zelišča in najraznovrstnejši.

DOMAČA ZDRAVILA
katera priporoča mag. Kneipp.
imam vedno v salogi.

Pišite po brezplačni cenik.
MATH. PEZDIR
P. O. Box 772, City Hall Station,
NEW YORK CITY.

PRODAJALEC,
dobro znani med trgovci za prodajo našega oljnega polja v Texasu, se potrebuje. Jamčena lastinska pravica našega sveta. Lahko si prislužite lepe denarje med vašimi prijatelji poštenim potom. Oglašite se še danes pri:

MR. GOLSON,
Room 600 20 E. Jackson Blvd.

GRAMOFONSKA PLOŠČA

Priloga po novi cenici
Velika saloga na in zlatnina
Ustvarjeno po priči sv. ur. in pravimi pravili

Wm. Sitter Co.
5805 St. Clair Av.
Cleveland, Ohio

PRISELJEVANJE V AMERIKO PREPOVEDANO

Ameriški konzulati v Evropi ne bodo imeli pravice izdajati dovoljenje v Ameriko po 4. marcu, 1921.

Kdo bodo dobili svojega v Ameriko, naj si bi hitro pri moji narediti potrebne listine, tako da nista v starem kraju dobti dovoljenje od ameriškega konzulata pred 4. marcem, 1921.

MATIJA SKENDER,
Javni notar za Ameriko in stari kraj.

6227 Butler Street, Pittsburgh, Pa.
Sifkarta in Telef. v New York stane 285.00.

ZA \$1.00 DOBITITE \$10.00

ZA \$88.00 PREKO TRSTA V DOMOVINO!

S. U.

ZAPORKA

IZVADAR

KNIGICE ULOŽAK

PRVE HRVATSKE ŠTEPIONICE

UZAKRUMI.

BROJ

1562

265

312

Ime pošiljanja:

Anton J. Pavlak
612 Valley St., Portland, Ore.

1	2	3
4	5	6
7	8	9

PAROBRODNE LISTKE IZ HALIFAXA (CANADA)
V DOMOVINO.

Ne zamudite te zlate prilike, posljajte sebi in svojcem v domovini.

TU SO FAKTA,
kako je naš hrvatski bankir

HENRY C. ZARO

v teku 18 dni dostavil denar na hranilno vlogo v Prvo Hrvatsko Studio. Vsoto 100.000 krun, katera je poslal naš rojak Franjo F. Pavlik načelj je na hranilno vlogo sporevanjem našega hrvatskega bankirja Henry C. Zaro, katera mu prinese na vsak vložen dolar po \$10.00. Naša Jugoslavija je postala modna evropska sila in ona je sedaj edina država, ki ima vojno denaro.

Božič je pred vrti.

Razveselite svojce v domovini, posljajte jim da bodo imeli tudi oni vsaj malo počenke na svoji mizi za božične praznike, da si prekrte nove in gorke oblike, obuvala in drugo, česar potrebujejo, torej posljite jim kar tisoč krone, katere so sedaj po tako nizki ceni.

Za \$8 dobite 1000 Jug. krone, akor podljite denar preko našega bankirja Henry C. Zaro in on vam da jamstvo, da denar gotovo pride v roke prejemnika in nošite vam potrdilo tamkajšnjo pošte z originalnim podpisom na potrdilu.

Potrudit se bitro in ne odlažite, ker krone so pričele iti zopet kvasko s svojo ceno, torej čimdelj čakate temveč je vaša skoda.

Posljite denar takoj in vselej preko našega hrvatskega od države poslovnega bankirja.

HENRY C. ZARO,
39 Cooper Square, New York,
N. Y.

TEKOM TREH TEDNOV

se izplačujejo denarne pošiljatve v staro domovini poslane po

SLAVONIC IMMIGRANT BANK,

ki je pod neposredno kontrolo bančnega ministra države New York.

Kdor z našim posredovanjem pošije denar svojcem v staro domovino ga izplačamo naslovniku v teku treh tednov. Po nam poslani denar se izplačuje v nakazanem znesku brez kakšnega odbitka za kakršnekoli stroške. Obstaja sicer Banka ki računajo stroške za pošiljanje pošiljalcu in prejemniku, a mi ne računamo nobenih stroškov za to. Cene, ki Vam jih nudimo v jugoslovanskih kronah ali dinarjih izplačujemo v celoti in ne računamo za to nobenih stroškov.

Naša Banka je Državna Banka s vplačanim kapitalom od 100.000.000 dolarjev in vplačanim rezervnim fond

Inozemstvo.

Bombni pozdrav za Konstantina v Italiji.

Lucerne, Švica, 14. dec. — Iz Milana javljajo, da sta bila tam arefirana dva Grka, ki sta hotela usmrtni kralja Konstantina na njegovem potu za Grško. Pri njima so našli bombe.

Vranglova flota odplovila v Tunisi.

Carigrad, 13. dec. — Brodovje barona Vrangle, ki je zapustilo kriško pristanišče pri zadnjem porazu, je danes odplovilo v Bizer, francosko pristanišče v Tunisi na severnem obrežju Afrike. Flota obstoji iz ene dnevnatke, dveh križark, starih submarinov, sedmih rušilev in štirinajst raznih drugih ladij. Križarka "Korilov", na kateri se nahaja Vrangle, je še ostala v Carigradu. Vest, da je bil ruski rušilec "Lvov" potopljen v Črnom morju z vsem moštrom in begunci vred, je zdaj potrjena.

Socialisti razbili sejo italijanskega parlamenta.

Rim, 14. dec. — Socialistični poslanci so včeraj razbili sejo nižje zbornice. Na dnevnem redu je bilo poročilo finančnega ministra in vsi ostali ministri z Goličijem vred so bili navzeti. Socialisti z Bombacejem na čelu so takoj po otvoritvi seje pričeli obstruirati. Izjavili so, da seja ni pravilna. Demonstracije socialistov so trajale toliko časa, da je zbornični predsednik zaključil sejo in nato je resigniral. Socialisti so zahtevali, da resignira ves predsedniški odbor.

Francija ne more ved pomagati bojevitim Poljakom.

Pariz, 14. dec. — Ministrski predsednik Leygues je poročal parlamentarni komisiji, da Francija ne bo več pomagala Poljaki, ako se zadnja ponovno zaleti v sovjetsko Rusijo. Neki poslanec je opozoril Leyguesa na vesti, ki se glase, da se Poljska pripravlja na novo ofenzivo proti Rusiji na prihajajo spomlad. Leygues je odgovoril, da Poljska doživi katastrofo, ako povzame ta riziko. Francija svetuje Poljakom, da naj bodo previdni. Kar se tiče Vranglevih čet, ki se nahajajo v francoski afriški koloniji Tunisi, je rekel Leygues, da Francija ne bo nikjer uporabila teh čet. Francoska vlada je prevzela začasno prehrano begunec.

Iz sovjetske Armenije.

Carigrad, 12. dec. — Komunistično gibanje v Armeniji se rapidno širi in sovjeti imajo že vse armenske kraje pod kontrolo. Vojni komisar armenske sovjetske vlade je proklamiral diktaturno proletarijata. Ruske sovjetske čete iz Pakuja so dospeli v Aleksandropol.

Francija ne zmanjša armade, dokler Nemčija ne plača.

Ženeva, Švica, 14. dec. — Ideja svetovnega razboranja je danes dobila novo klofuto. Leon Bourgeois, francoski delegat, je informiral Ligo narodov, da Francija se ne more ozirati na pripomogla razborotvenega odbora, dokler Nemčija ne plača odškodnine. "Zmanjšanje armadnega proračuna bi bilo zelo nepraktično in res za Francijo," je rekel Bourgeois.

Bourgeois je pravkar prejel z Wilsonom vred Nobleyo nagrado za pospeševanje svetovnega miru.

Ruske sovjetske čete blizu Vilna. London, 14. dec. — Tučajnja litovska diplomatska misija je prejela brzojavko, da ruske sovjetske čete prodriajo proti Vilni.

Gdansko, baza ligine armade v Litvi.

Vilnska, 14. dec. — Poveljnično mednarodne armade lige načelnik zasede Vilno, je sklenila, da bo Gdansko oporišče omejeno armade.

Poljsko-nemški plebiscit v Sleziji.

Polska, 14. dec. — Nemci in Polaki mobilizirajo vojlice za plebiscit v gornji Sleziju. Nemški mesecov Že tako dolga na plebiscit in v tem času sta bila stranki poštano najnaj-

ščani, tako da se je bitti krvavih pogredov. Nemci so spravili v plebiscitno potrajanje 400.000 vojlice in Poljaki so v strahu, da jih bo ta armada nadigrala, čeprav pravijo, da bodo dobili 60 do 70 odstotkov vseh glasov. Plebiscit se vrši enkrat v januarju.

Mednarodno sodišče.

Ženeva, Švica, 14. dec. — Skupščina lige narodov je včeraj sprejela statut za stalno mednarodno sodišče, ki pa še nima prave oblasti. Odziv toženje stranke ni obligatoričen in statut ne določa nobene kazni, ako se stranka ne zmeni za razsodbo sodišča. Zagovorniki načrta upajo, da bo "dobra volja" več pomagala kot pa obveznost.

RAD BI IZVEDEL,

kje se nahaja Ignacij Peškar, ki je bil dolgo časa v Clevelandu, O. Doma je iz fare Trebelno, Jugoslavija. Prosim, da se mi javi. Ako pa kateri izmed njegovih priateljev ve za njegov naslov, naj mi naznani.

FRANK KRAGELJ,

422—58th Ave., West Allis, Wis.

NAZNANILO.

Vsem članom in članicam slovenskega podp. društva Waukegan in No. Chicago naznjam, da je bilo na zadnji redu seji dne 28. nov. t. l. sklenjeno, da se morajo vse člani tega društva udeležiti glavne letne seje, ki se bo vrnila dne 26. dec. t. l. ob 1. popoldne v načadnih prostorih.

Kdor se glavne seje ne bo udeležil, bo suspendiran za deset dni bolniške podpore, izvzetih so le bolniki in tisti, ki delajo takšna dela, kjer je nemogoče izostati. Ker te seja posebne važnosti za napredek društva, volit se bo nov glavni odbor, razdelili se bodo nova pravila in še več drugih zelo važnih stvari je na dnevnem redu, zato pridite vsi na sejo, da bodo med skupnimi močmi redili vse v splošno zadovoljnost vsega članstva ter v prosvit in napredek slovenskega podp. društva Waukegan in No. Chicago. Toraj ne pozabite na 26. decembra!

Anton Celarco, tajnik.

JAVNA ZAHVALA.

Kansas City, Mo. dne 4. dec. 1920 Slavonic Immigrant Bank 436 West 23. St. New York, N. Y.

Cenjeni gospodje:

Kakor sem pričakoval, da so moji doma prejeti, poslani jim denar, tako sem danes dobil od Vas prejemno potrdilo in pismo iz starega kraja, da so več denar prejeti. Ker je dokazano, da je nitri postrežba in točnost Slovenske Immigrant Banke neprekosljiva zato Vam tu pošiljam ček od dvesto dolarjev katere izvolite poslati po narodnemu kakor je napisano na "Nakaznici za denarno posiljatev."

Vaš Juro D. Zuzič,
6110 E. 8th St. Kansas City, Mo.
(Dec. 15.)

Edini starekrajski SLOVENSKI ZDRAVNIK v Pensilvaniji
DR. M. Mijojević
pred rojstni dnevičnik in veliki zdravnik desetine bolnišnic v Gradišču na Števerškem.
417 — Wood Street
PITTSBURGH, PA.

DR. JOS. V. GRAHEK
ZDRAVNIK
Uradne ure so: 10.00 zjutraj
do 2.30 popoldne.

845 E. Ohio Street
Telefon Cedar 2388
N. E. PITTSBURGH, PA.

FRENCH LINE
FRANCOSKA ČRTA
"COMPAGNIE GENERALE TRANSATLANTIQUE".
Naravnost v Hamburgu.
PARNIK "NIAGARA"
odplije v sredo jun. 5. 1921.
Kabin in treči razred na razpolago.
Za ceno listke in druge oglaševalne pojasnila pišite na:

VABILO NA PRVO VESELICO

katere priredi

SOCIALISTIČNI KLUB ST. 221, J. S. Z.
v Pleasant Valley, Pa. dne 18 decembra 1920.

Preskrbljeno bodo z vsem, tako da bodo vsakdo posrezen, lačen in želen. Za plesalce bo igrala izvrstna godba iz Claridge, Pennsylvania.

Ker je to prva veselica, ki jo priredi naš klub, najjudnejše vabilimo vse občinstvo iz domačine in bližnje okolice, Hermelin, Claridge, Export, White Valley in drugih naseljih, da se polnočestivo udeleži te naše prireditev.

Vstopnina: Za moške 75c, ženske so vstopnine proste. Toranj 50c enkrat; Vsi na veselico 15. decembra! ODBOR!

Od vseh strani prihajajo poхvalna pisma o vsebinah, ki jo ima.

Ameriški Družinski Koledar

LETNIK 1921.

Ako še niste poslali naročila, storite to takoj, predno bo ves razprodan.

Stane: mehko vezah 75c, vezan v platno \$1.00.

Naročila naslovite:

PROLETAREC,
3639 W 26th St. CHICAGO, ILL.

CUNARD ANCHOR LINE

PARNIK "CALABRIA"

odplije dne 28. decembra
v Dubrovnik in Trst.

Cene tretjemu razredu so:
Dubrovnik \$125.00 — Trst \$115.00
in \$5.00 vojnega davka.

PARNIK "CARONIA"

20.000 tonelat
v Napulju, Trst mimo Napulja.

odplije dne 15. januarja 1921.
Cene tretjemu razredu je \$104.50
in \$5.00 vojnega davka.

Oglasite se pri bližnjem Cunard agentu.

GRAMOFONI NA ROG

\$45.00

ki so najglasnejši, Slovencem in Hrvatom najpričujljivejši. Narodili so 31. decembra 1920 dan, tudi šest najboljših plodi zastonj. Te vrste gramofone moremo samo pri meni narobiti. V zalogi imam tudi gramofone brez rogov in cena je načrtana od \$25.00 do \$250.00, nadalje imam stenske ure "KUKAVICE", ki stanejo od \$25.00 do \$60.00, 14-karbatne, stalo žepne ure od \$35.00 do \$250.00, poškodene ure od \$15.00 do \$50.00, nadalje 14. k. in slike ure, zlate delne veritice in priveske, medaljenke, stanejo od \$5.00 do \$100.00. Imam tudi raznovrstno drugo zlatatno v zalogi, ter zlata peresa za pisanje itd. Vseko naročilo pošljem na denec dnevno poskušajo: ako vam ni všeč, se vam denar vrne ali po blago premenja. S tem si lahko prihranite od 25% do 50%, ker imam te male stroške, ker stanujem na delu, sem v svesni s tovaršami, in ker ne posiljam nobenih senčkov, kateri so zelo dragi. Imam tudi najbolje King's britov od \$5.00 do \$7.50 in se posiljujo na 30-dnevno poskušnjo. — V obilo naročil se vam pripravljam vaš rojak:

MIHAIL KRAINE

Davis, W. Va.

Za božične praznike.

Božični prazniki se bližajo. V tem času hote ali nehote bolj pogosto mislimo na svoje ljudi onkraj oceansa.

POTOVANJE V STARÍ KRAJ. Ako ste namenjeni potovati v starí kraj in obhajati praznike v krogu svojih dragih, potem je sedaj čas, da se odločite za odhod in si preskrbiti paračik in druge. Za ta službo Vam naša tvrdka nudi točno in pošteno posrežbo. Najboljše prilnosti ne razpolagajo so:

PARNIKI ZA TRST: 10. nov. Pannonia, — 18. nov. Belvedere, — 3. dec. Argentina in 22. dec. President Wilson. To so vse parni, ki gredo direktno na Trst. (Ako pa hocete iti na Genovo in potem z vlakom na Trst, kar Vam razne firme neodkrito ponujajo, — Vam pa tudi mi lahke posrežemo.) Pišite po voznji red.

PARNIKI NA HAVRE IN CHERBURG: 11. nov. Imperator, — 13. nov. La Lorraine, — 20. nov. La Touraine, — 23. nov. Aquitania, — 26. nov. Caronia, — 27. nov. La Savoie, — 1. dec. La France, — 4. dec. Rochambeau, — 9. dec. Imperator, — 9. dec. Saksonia, — 11. dec. La Lorraine, — 14. dec. Aquitania.

IZ STAREGA KRAJA je še priljo na stotine potnikov — bratov, sester, otrok, staršev, nevest, prijatelje itd., na katere je naša tvrdka spravila potrebne listine in jim poslala, osimra preskrbela karte. Stevilna zahvalna pisma pridajo, da naša tvrdka storii za potnike toliko, kolikor se sploh da storiti. — Mnogi rojaki kupijo v svojem kraju karte za svoje sorodnike, s kateri pridejo v New York in izmejto načini na Ellis Islandu, pa nas prostijo za pomoč. Treba je, da na to vnaprej mislite in si tako prihranite nepotrebne sitnosti in stroške. Ako ste toraj namenjeni dobiti kakso osebo iz starega kraja, potem je Vam in Vašemu potniku v korist, da naša tvrdka poverite izredne posile.

POŠILJANJE DENARJA. Že od nekdaj posiljajo ameriški rojaki svojcem v starí kraj denarna darila za praznike, v tem večji meri pa bodo to storili sedaj, ko je v starém kraju potreba toliko večja. Tudi v tem sinčaju Vam more biti naša tvrdka na raspolago. Naše cene so vedno med najnižjimi in tudi v točnosti na zaostaja naša tvrdka pred najtočnejšimi.

Za nadaljnja pojasnila pišite na:

LEO ZAKRAJEK,

70—9th Ave., New York City, N. Y.

72 Cortlandt St.

Slovenska Narodna

Ustanovljena 9. aprila 1904.

GLAVNI STAN: 2627-89 SO. LAWNDALE AVE., CHICAGO, ILLINOIS.

Invjezvalni odbor.

UPRAVNI ODBOR.

Predsednik: Vincente Caliber, podpredsednik Anton Hrust, Box 140, Canonsburg, Pa., tajnik Mati Turk, tajnik lokalnega oddelka Paul Berger, načelnik gl. magistrat Frank S. Tavaras, upravljiv gl. gospod Filip Godin.

POROTNI ODBOR.

John Underwood, predsednik, 400 May St., Springfield, Ill., Martin Zelenikar, Box 278, Steubenville, Ohio, Joe Radlak, Box 428, Smithton, Pa., Frank Sourek, 5200 Franklin Ave., Cleveland, Ohio, John Kruse, 1840 First St., La Salle, Ill.

BOLNIŠKI ODBOR.

OSREDNJE OSROŽJE: Paul Berger, predsednik, 2627-89 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill. VZHODNO OSROŽJE: Rudolf Pistorick, Box 428, Bridgeville, Pa., Anton Radlak, Box 78, West Haven, Pa.

ZAPADNO OSROŽJE:

Anton Sulak, Box 104, Green, Kan., na Zapovednik, Leo Kubas, Box 240

PROSVETA

GLASILLO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOSTE

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOSTE

Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vražajo.

Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) \$5.00 na leto, \$2.50 za pol leta in \$1.25 za tri meseca; Chicago \$6.00 na leto, \$3.25 za pol leta, \$1.50 za tri meseca, in za inozemstvo \$8.00.

Naslov na vse, kar ima stik z listom:

"PROSVETA"

2657 S. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovene National Benefit Society.

Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$5 per year; Chicago \$6.00, and foreign countries \$8.00 per year.

PRINTED IN U.S.A.

Datum v oklepjanju n. pr. Dec. 1-20 poleg vsega imena in naslova posenči, da vam je s tem dnevom poškodba naročnina. Posnovite jo pravčasno, da se vam ne ustavi list.

VAŽNOST TISKA ZA DELAVSTVO.

Zadnje volitve so pokazale, da je socialistična stranka le tam dosegla dobre uspehe v industrijskih središčih, kjer je imela svoje dnevnove časopisje. To velja tudi za delavsko farmarsko stranko.

Tega dejstva se je pričela zdaj zavedati socialistična stranka v Chicagu, kajti sklenila je, da prične izdajati svoj dnevnik. Izdala bo delnice po deset dolarjev za tri sto tisoč dolarjev. Kadar bo prodanih za \$150,000 ali dve tretjini te vsote dejnic, takrat se prične izdajati dnevnik.

V Chicagu je bilo oddanih več glasov za socialistično stranko kot pred štirimi leti. K temu so precej pripomogli dnevnički v neangleških jezikih. Ti dnevnički so izvršili precej agitatoričnega dela, vendar pa niso mogli izvršiti tistega dela, ki gre angleškemu strankemu časopisu, ker stranka ni imela v tem mestu svojega dnevnika.

Velebizniško časopisje je vsaki dan s spremno urejenim gradivom zastrupljevalo mišljenje delavstva, stranka pa ni mogla na to sproti odgovarjati, ker ni imela dnevnega časopisa v angleščini. To je največi vzrok, zakaj v Chicagu niso bili doseženi taki uspehi, kot jih je dosegla socialistična stranka v New Yorku in Milwaukee, in kot delavska farmarska stranka v državi Washington, kjer je njen predsedniški kandidat prišel na drugo mesto.

Dnevno delavsko časopisje pa nì važno le v volilnem boju. Ako delavec ne more kupiti svojega dnevnika, tedaj kupi list, ki je nasproten njegovim interesom. Dnevne vesti pa veliko vplivajo na čitatelje. In tega se zavedajo nasprotniki delavstva. Treba je pogledati v vlebizniško časopisje in na pr. čitati vesti o delavski stavki. Zastonj bo čitatelj iskal ob taki priliki vest, ki zagovarja stavkujoče delavce. Kadar pride do nemirov ob času stavke, tedaj je vest tako prikrojena, da so boj izzvali štrajkajoči delavci, čeprav je dokazana reč, da so najemniki, rekrutirani v velikomestnih nižinah in plačani od podjetnikov, napadli s kovanimi napestnicami in drugim orozjem stavkovne straže samo zaradi tega, da je nastal pretep in so imeli podjetniki priliko apelirati na governerja, da pošlje vojaštvo.

Takih činov je bilo več izvršenih v zadnji stavki jeklarskih delavcev. Noben vlebizniški dnevnik ni na pr.

poročal o dejstvu, da so najemniki skušali nahujskati ju-

goslovanske delavce proti italijanskim delavcem v South

Chicagu, dasiravno South Chicago tvori dela Chicaga in

je bila urednikom vlebizniških dnevnikov ravno tako

znana ta resnica kot urednikom delavskih listov.

Sedanja gonja proti strokovnim organiziranim de-
lavcem je zopet dokaz, da delavstvo potrebuje svoje dne-
vnik, da izbrišejo učinek, ki ga napravijo zlagane vesti
na javnost. Vsi vlebizniški dnevnički poročajo, da cene
padajo in da je zaradi tega treba znižati delavske mezde.
Previdno pa zamolče resnico, da delavska gospodinja pla-
čuje še ravno tiste cene, kot jih je plačevala pred šestimi
meseci, kadar nakupuje potrebščine v prodajalni ali na
trgu. Cene so padle le na papirju ali le v trgovini na de-
belo. Od padanja cen nima delavec kot konzument kon-
risti, ergo se tudi ne more znižati njegova meza.

Vesti o padanju cen in vračanju v normalne čase
imajo pred vsem namen podpirati podjetnike pri razbi-
janju delavskih strokovnih organizacij.

Vsaka nezgoda, pri kateri je bilo več delavcev ubitih
zaradi podjetniške malomarnosti, je opisana tako, da na
javnost napravi vtis, da so delaveci sami zakrivili nesrečo.
Tako je tudi z vestmi, ki kažejo sliko današnjih družab-
nih razmer. Samomor zabeležijo, kot nekaj vsakdanjega,
čeprav so doprišeni dokazi, da je vzroke za samomor
iskati v današnjih družabnih razmerah, ki niso nič druga-
ge kot posledica današnjega gospodarskega reda.

Le semintje včasi ponesreči zagleda malo zrno res-
nice beli dan, ako je na pr. urednik, ki ima nalogo pre-
gledati vesti svojega oddelka, prezri poročilo o štrajku,
nesreči, samomoru, banditskemu napadu ali katerem drugem
dogodku, ki postavlja današnje družabne razmere
v zelo slabo luč.

Delavstvo mora imeti svoj dnevni tisk, ako se hoče
uspešno bojevati proti ponarejanju in prikrivanju resnice.
Upati je, da bo delavstvo v Chicagu razumelo sklep so-
cialistične stranke in da socialistična stranka kmalu prične
z izdajanjem svojega dnevnika.

Grška hoče kralja.

Kdor je spoznal, zakaj je padel Venizelesov režim na Grškem, je bil na jašem, da se "ljudstvo" izreče za povrnitev kralja Konstantina, ki se na kratko imenuje tudi Tina in ki je udobno živel v Švici, ko je grško ljudstvo stradal in prenašalo gorje sve-
tovne vojne in posledice tega gorja.

Vladna klika je bila od nekdaj za Konstantina, z njim so bili enega mišljenja vladni uradniki, o-
ficerji in duhovni. Posebno ofi-
cerji so navdušeni za kralja, ker so nekateri imeli priliko videti, kako močno stejejo oficerji v re-
publiki. Za kralja je bilo vse, kar pričakuje udobno življenje, če se njega "veličanstvo" zoper vrne v Atene. Ta gospoda bi že zdavnaj skušala s silo upovstati kralja, ako bi se ne bala posledic takega početja. Pred vsem se je bala za-
veznikov, da zavežejo denarno močjo, drugič se je bala ljud-
stva, da se dvigne proti namerni-
te gospode. Da se to ne zgodi, se je gospoda poslužila majhne zvi-
jače in je rekla, pustimo ljud-
stvu, da samo odloči, če hoče kralja Tina. In res so priredili nekakšno splošno glasovanje, ki se je seveda vrnilo tudi v cer-
kvah, ker je grška cerkev za kralja. Grški duhovniki so ravno tako naravnii zavezniki spodenega grškega kralja, kot so na pr. v prejšnjih avstro-ogrskih provin-
ciach rimski katoliški duhovni zavezniki spodenega habsburškega Kralja. Grški duhovniki se popolnoma strinjajo z rimsko-katoliško v principu, da kralji nastanejo po bojkiji volji, da vla-
dajo ljudstvo. To pojasnjuje, zakaj se so volitve vrstile v cerkvah. Volitve so se vrstile na tale način:

Kdor je bil za kralja, je vrzel tiskano glasovnico v volilino žaro; kdor je bil proti kralju, je pa moral na glasovnico zapisati besedo "ne". Na Grškem pa znajo čitati in pisati uradniki, oficerji, duhovni in učitelji. Zadnjih je prav malo, v okupiranih krajih skoraj nobenih. Ogonoma večina grškega ljudstva ne zna pisati in čitati, analfabeti so. Razmire so skoraj tako kot v nekdanji ev-
ropejski Turčiji ali pa Srbiji, Če-
nigori, Albaniji in Makedoniji. Po mestih je seveda bolje kot na deželi, a najdejo se tudi trgovci, ki so analfabeti. Po tem volilni sistem je moral znati tisti pisati, ki je glasoval proti povratku kralja Konstantina.

Duhovni trgovci, oficerji, uči-
telji in uradniki so znali pisati, ali oni so za kralja. Ljudstvo ne zna pisati in če je prav hotelo glasovati proti kraljevinai, ni moglo izraziti svoje želje proti kra-
ljevinai. Ta poteza je pomagala monarhistom do velike "zmage".

Ali so pa monarhisti res zmagali? Zdi se, da ne, kajti monarhisti se bojejo zmage, kot pripovedujejo brzjavna poročila. Eden priporoča grška vlačna kralju, da naj se odpove, drugi dan poroča brzjav, da ga misli vlačna povabiti, da pride in prevzame vladu. Iz teh brzjavk je zopoznati, da se vlača boji svoje monar-
histične zmage.

Zakaj?

Monarhisti se bojejo revolucije, kajti kraljestvo v današnjih dneh ni več odvisno od božje ma-
losti, ampak je odvisno od denarja. Najboljši kralj je za nič, če nima denarja ali pa toliko vpliva-
ja, da izposuje pri mednarodnih bankirjih posojilo. Zavezniki i-
majto neko finančno organizacijo, ki ima silno moč in se imenuje "Alliran finančni kontrolni komite". Ta komite pravi, da ne bo dal posojila, če se povrne Konstantin v Atene kot vladar. In če ta komite ne da denarja ali poso-
jila, tedaj izbruhne prav zanesljivo revolucija, ker tudi grško ljudstvo ne mara kralja s prazni-
mi rokami. Grška vlača zdaj me-
šetari s tem komitejem in zave-
zniki in dela vsakovrstne obljube, če dobi grška posojilo, ako se povrne kralj. "Njega veličanstvo" je torej odvisno od finančnega komiteja zaveznikov in ne od božje volje. In če prav kraljeva Grška dobi posojilo, se ni garan-
tirana reč, da ne pride do revolu-
cije v Grški. Grkom je to v krvi, kar je drugim balkanskim narodom. Ustanovili se bodo četaški oddelki, ki niso zadovoljni s kra-
ljevino in civilna vojna bo tukaj Dolgevi bodo naraščali in nekega dne bo savezana denarna močja za nadaljnja posejila. Kaj pa temu sledi, je pa lahko ugantiti.

Saj amo vedeli, da bo dobri pa-
ter Kazimir zvenil Vesnič-Koroš-
čevu rešitev jadranskega vpraša-
nja na Etično Kristiana in socia-
lizem! Tega je bilo tako gotovo pričakovati, da nam zdaj drugega ne ostaja kakor konstatirati, da je Kazimir dosleden v svoji prisvojenosti.

METEORITI.

Civilizacija po milosti božji.

Luka nima stanovanja.

Zakaj nima stanovanja?

Zato, ker manjka hiš.

Zakaj manjka hiš?

Zato, ker zidarji ne delajo.

Zakaj zidarji ne delajo?

Zato, ker ne morejo dobiti dela.

Pavle in njegova stara sta raz-
čapana.

Zakaj sta razčapana?

Zato, ker je oblika draga.

Zakaj je oblika draga?

Zato, ker krožnici ne delajo.

Zakaj krožnici ne delajo?

Zato, ker je tovarna zaprt.

Zakaj je tovarna zaprt?

Zato, ker je premalo odjemal-
cev.

Matevžek je bos.

Zakaj je bos?

Zato, ker čevljci stanejo trikrat več.

Zakaj stanejo trikrat več?

Zato, ker čevljariji ne delajo.

Zakaj ne delajo?

Zato, ker ni dela zanje.

Tonček in Milka sta lačna.

Zakaj sta lačna?

Zato, ker kmet noče prodati živil.

Zakaj kmet ne prodaja živil?

Zato, ker nikta trga za svoje cene.

Zakaj obatoji ta bedasti sistem?

Zato, ker delavsko ljudstvo še ni dovolj pametno.

Dr. Vesnič in dr. Korošec ne-
dovno dobita prihodnjo Noble-
vo nagrado, ker sta "enkrat za-
vsele" dosegla mir med italijan-
sko in jugoslovansko buržoazijo.

Na preljudi Kazimirček,
šef Štefanški in pastirček,
se pri kotlu greje, sladko smeje,
sok pretaka, kroka, njuha,
pivo — verze, članke kuha.

Družba vzgaja in mori moril-
ce. Družba daje zgled morilec.
Umor je priznan, kajti družba
sama mori.

Pred par leti je bilo: "Work
or fight" (na delo ali v armado).
Danes pa izgleda, da je "fight for
work." Delavci se tepejo za delo,
ki ga ni. Demokracija je zma-
gala.

Čikačka "Daily News" se nor-
čuje iz nekega kongresnika, ki je tako neumen, da grozi milijonarjem z joko. Pravilno! Ali je kon-
gresnik prikel šečer včeraj na svet,
da ne ve, da so ječe sezidane le-
za reče?

Obljubljena dežela.

Izstradani poljski grajčaki so
v skrbeh kako bodo prehranili
40,000 Balškičevih najemnikov,
ki so jih boljševiki spodili na
Poljsko.

Zakaj so v skrbeh? Kar v Jd.
gospavijo jih naj pošlejo. Tam
je še nekaj prostora za protirevo-
lucionarni mrčes iz Rusije.

Petnajst tisoč otrok je bilo u-
bitih vseh nešreč (največ povo-
ženih od avtomobilov) v enem le-
tu v Združenih državah. Herod,
Herod, kako nedolžen ti izgleda!

V Parizu cepijo, psom serum
proti steklimi. Krščanska zna-
nost, zdrami se in organiziraj pa-
sati protest!

Stare rečenice tudi spadajo na
smetišče. Na primer tale: Se ma-
čka sme gledati kralja.

Le neunana mačka bo gledala
kralja; pametna mačka rajšči, gle-
da miško.

Neki filozof razlagal demokra-
cijo takole: Ako bi pavl vla-
dali prešice, bi pavom srca po-
čila žalost, ker ne bi mogli pri-
praviti prešice do tega, da bi va-
li jajca. Pravilno je, da presi-
či ostanejo prešice, pavl pavl in
osi osli. To je demokracija in
samoodločevanje.

Piskroglav: Jaz (silni jaz) sem
se samo takrat zmot

Pred nekako enim letom je Ernest Neuhau, tajnik 10. distriktu U. M. W. of America svaril

ljudstvo, kaj se pride z volitvah, toda prizadeti se niso zmenili. Ko so premogarji zahtevali večjo plačo in ker je niso dobili so stopili v stavko, je splošno ljudstvo hotelo prikazati premogarje največje sovražnike te dežele in kričalo, da bo ljudstvo zmarovalo, ker premogarji rdeče kopati premoga. In sedaj, ko premogovni baroni zapirajo premogove in mečajo delavec na cesto, se pa nihče ne zmeni, ko bodo premogarji in njih družine stradati.

"So it goes". Operatorji lahko storijo, kar hočejo, lahko zapirajo svoja podjetja in mečajo delavce na cesto. Za nje ni zakona, ne postav. Ni zakona, da bi jih prisili, da morajo obratovati svoja podjetja, da ne smejo metati delavce na cesto. Toda, ako delavek zastavijo in ustavijo obrat, pa takoj pošljijo vojaštvo in profesionalne pretepeče v službo velepodjetnikom, ki s silo hoče prisiliti delavce, da morajo delati. "Delavce, ko zastavijo, osrečijo" s sodnajskimi prepovedmi, pošljijo nad nje milice, in ne vem kaj še vse, ko pa veletovarnari ustavijo obrat, je pa vse pravljeno.

In to se bo dogajalo kolikor

čas bo delavstvo posiljalo svoje največje nasprotnike v javne urade in zastope, mesto zastopnikov iz svoje lastne srede. Upam, da se bodo delavcem odprle oči, in da bodo pri prihodnjih volitvah oddali svoje glasove kandidatom, kateri bodo postavili delave in ne velepodjetniki. Upam vsaj! — J. Bolf.

La Salle, Ill.

Ni moj namen poročati o tukajšnjih delavskih razmerah, ker so pod ničlo. To varne obratujejo le s polovičnim časom in armada brezposelnih se dnevno mnogi.

Še ne pred dolgin sem opazil dopis iz tukajšnje naselbine, v katerem se dopisnik pritožuje, da je bilo oddanih zelo majhno število glasov kandidatom socialistične stranke, in posebno še v prvem volilnem okrožju (vardu), kjer sta bila oddana samo dva glasova socialističnim kandidatom. Tako je bilo tudi v resnici poročano v volebnih listih in v enem oziru je bila kritika popolnoma na mestu ali naprjena ni bila proti pravemu. Kajti popolnoma sem prepričan, da je bilo oddanih več glasov socialistični stranki, toda tukaj pa nastane sedaj vprašanje, kam so izginili glasovi? Preveč dobro poznam rojake naseljene v tem volilnem okrožju, da bi mogel trditi; da so volili kandidate meščanskih strank. Da je bilo v javnosti poročano o same dveh socialističnih glasovih, sta najbrže dva vzroka, namreč ali so se uradniki, ki so šteli glasove, zmotili pri štetju, ali so se pa glasovnice izgubile.

Jaz ne verjamem, da bi bil kateri rojak, ki bi smatral rojake naseljene v tem volilnem okrožju za tako nazadnjaške in zasplopljene, da bi na volilni dan oddali svoje glasove strankam, ki so najbolj sovražne delavskemu razredu. V poštevati moramo to, da so nasprotne struje vedno na delu, kako bi največ škodovale delavcem in v tem boju se poslužuje vseh sredstev. In zelo jim priznajeno sredstvo pa je, da kradje glasov; oddane delavski politični stranki. Pred kratkim je bilo poročano o velikanski stejerji z glasovnicami v mestu New York; v tem mestu so našli veliko število glasovnic v odvodnem kanalu. In kaj takega se tudi imajo zgodi drugje. Vsled tega se tudi ne more kar enostavno kritizirati volilcev, ampak prepričati se mora, kje je vzrok, da je bilo poročano samo o dveh glasovih, ki sta bila oddana socialistični stranki.

Ači bili dopisnik na volilni občini, kaj so šteli glasove in bi se moral prepričati, da je bilo v resnici oddanih tako malo število glasov socialistični stranki, potem bi bila kritika popolnoma napačna. In popolnoma sem prepričan, da je bilo socialistični stranki ukradenih gotovo več glasov, kjer je bilo odvzeto. Socialistični stranki pretekelo glasov, pa se sploh nista za poročila ni bilo. Ako bi bilo, tisti kdo tako strog in se o tem sami na poročila v angleških in slovenških listih, bi lahko

se volilci sploh niso udeležili volitev.

Eno dejstvo je, katerega ne morejo vsi volebniški listi utišati, in namreč ta, da so se glasovi oddani socialistični stranki pri zadnjih predsedniških volitvah pomnodi tako, da je že strah vse profesionalne političarje. In prepričati sem tudi, da bo kmalu pričel čas, ko ne bodo mogli z vsemi mogočnimi sredstvi prikriti število glasov, oddanih socialistični stranki, in da bodo morali priznati "teperi smo bili", kot je pri letosnjih volitvah moralna priznati demokrat stranka. Kdor je pa pričakoval, da bo socialistična stranka pri zadnjih volitvah izplačila iz boja zmagovalna, je bil pa prevelik optimist. Ampak dobila je moralno znago in ta je velike vrednosti. Kdor je pazno zasledoval volebniško časopisje, je lahko opazil, kako potreti so bili nekaj dni po končanih volitvah: prve dni je bilo toliko navdušenja, toda naenkrat je vsa ta navdušenost izginila kot rosa v poletnem jutru. In kaj naj to znači? Da prihaja poraz za nje in zmaga za delavsko politično stranko in delavstvo sploh ter izkorisčano ljudstvo.

In to nas more opogumiti, da

gremo še z večjo aktivnostjo na delo, da se pripravljamo za prihodnje volitve in da se tudi organiziramo, da ne bomo nepripravljeni stopili v vojno bitko. Naša dolžnost je, da tudi nastavimo na vseh volilnih način zaupnika, da bodo pažili pri štetju glasov, da se ne bo zopet kaj takega prijetilo, kot se je pri zadnjih volitvah.

Dopisi take vsebine, kot sem ga zgoraj omenil, pa več škodujejo splošnemu napredku kot pa koristijo. Kajti sleherni volilci, ki se je zavedal svoje dolžnosti napram svojemu razredu, se bočutil užaljenega in rekel sam pri sebi, oddal sem svoj glas kandidatu, ki ga je postavila delavska politična stranka, in ker je bil glas ukraden, sem bil zaznamovan kot izdajalec svojega razreda. In to je tudi fakt, ki se ne da natajiti. Vsled tega bi jaz opozarjal vse dopisnike, ki poročajo o volilnem izidu, naj bodo previdni, kako bodo poročali. Ako hočemo kritizirati, kritizirajmo sedanji sistem in ne osebe, predno nimamo dokazov na rokah. Kot sem že omenil, dokazane sodniskim potom so bile volilne elektarije v marsikaterem volilnem okraju, in skozi bi se kaj takega dospitelj v našem mestu, bi ne bi loči izrednega. Toda za to nismo dokazov, in ne moremo nameniti.

Pri prihodnjih volitvah bodo boli previdni, da se ne bo zopet kaj takega prijetilo.

Konečno opozarjam člane tukajšnjega samostojnega podporega društva "Edinost" da vpoštevajo pravita glede plačevanja mesečnih prispevkov in sleherni naj plača ob pravem času, da ne bo imel kakih nepotrebnih sitnosti. Kajti pravila so v tem oziru zelo stroga in kdor ne plača v pravem času, je kaznovan po pravilih. Redne mesečne seje se vršijo od sedaj naprej vsako tretjo nedeljo v mesecu v starih prostorih. — Leonard Alpner.

Barberton, O. — Delavske razmere so tukaj bolj slabše, kot so sedaj povsod, kot se razvidi iz početja v raznih listih. Vse tovarne razrun Pittsburgh Valve and Fitting Co., ki obratujejo s polno paro — obratujejo zelo slabo.

V tukajšnji naselbini smo imeli v krafkem dva pogreba. Rojak Anton Berko je padel tako nesrečno po stopnicah vodečih v klet, da si je prebil lobanje in pretresel možgane. Poškodbam je podlegel nekaj minut kasnejno. Pokojnik je bil član društva "Triglav", št. 48 SNPJ in doma je bil iz Skrilja pri Igli. Njegov brat se nahaja nekje v Minneso-

ti. Po šestmesečnem bolahanju za jetiko je umrla rojakinja Frančiška Makovec rojena Žagar, doma iz Ilse vase pri Igli. Stara je bila še 23 let. Pokojnica je bila članica društva "Ljubljana" št. 37 SDPZ. Tukaj zapisujo žaljočega soproga in tri nedorastli otročice, dva brata in nekaj so-

ročnik.

Apeliram na rojake in rojakinje, ki se meste pri nobenem podporjem društva, da takoj pristopite, ker nihče ne ve, kje in kdaj ga čaka nesreča. In društvo vam bo pomagalo, ako nimate nobenih bližnjih sorodnikov, v zase bolezni ali nesreči. — Na ročnik.

Barberton, O. — Delavske razmere so tukaj bolj slabše, kot so sedaj povsod, kot se razvidi iz početja v raznih listih. Vse tovarne razrun Pittsburgh Valve and Fitting Co., ki obratujejo s polno paro — obratujejo zelo slabo.

Pravljam na rojake in rojakinje, ki se meste pri nobenem podporjem društva, da takoj pristopite, ker nihče ne ve, kje in kdaj ga čaka nesreča. In društvo vam bo pomagalo, ako nimate nobenih bližnjih sorodnikov, v zase bolezni ali nesreči. — Na ročnik.

ZAHVALA.

Na tem mestu izrekam najiskrenje zahvalo vsem, ki so mi bili ob strani za časa bolezni in smrti moje nepozabne soproge, katera je umrla dne 7. dec. t. l. v sanatoriju Springfield. Zahvalim se družini Žagar, sorodnikom Frank in Anto Žagarju, bratoma pokojne moje soproge, obitelji Lavtar in Vidrihar, a posebno hvala pa obitelji Škraba, ter vsem darovalcem krasnih vencev. Hvala društvu "Ljubljana" št. 37 S. D. P. Z. za uzorno preskrbljeni pogreb. Hvala mojemu bratu Anton Makovecu, ki mi je zvest stal ob strani ter tolažil in pomagal v uru žalosti. Skratka, moja najiskrenje zahvala vsem rojakom, ki so mi količaj pomagali za časa bolezni moje soproge. Hvala vsem! Žalujoči ostali: Joe Makovec, soprog, Frances, Katarina, in Jožef, hčere. Frank in Anton Žagar, brata, in Anton Makovec, moj brat. V Barbertonu, Ohio, dec. 11, 1920.

IŠČEM ROJAKA

Frank Beleta, doma iz vase Potovrh, fara Šmidel pri Novem Mestu. Živel je približno dve leti v Indianapolisu, Ind., in odšel od tukaj, ne da bi kdo vedel keden. Pozneje so ga našli v Chicagu, Ill., v bolnišnici z ozebljenimi nogami, nakar so ga poslali v Indianapolis, od kjer je zopet čez nekaj časa odšel neznano kam. Pozna se ga lahko, ker je malo slaboumen. Cenjene rojake uljudno prosim, če kdo ve za njegov naslov, naj mi to naznani na naslov: Frank Zupančič, R. R. Box 68, Cloverdale, Ind.

(Adv. Dec. 15)

ALI IMATE TRINERJEV KOLEDAR ZA LETO 1921?

VAŽNO NAZNANILLO IZ NEW YORKA.

Naznanjajo nam iz New Yorka, da se je dne 17. novembra 1920 začelo poslovjanje "Jugoslovanskega trgovskega društva" (Jugoslav Trading Co., Inc.), katerih prostori se nahajajo na 240 West 14th Street, New York, N. Y.

Kdor se nam naznana, ima "Jugoslovansko trgovske društvo" tri posebne oddelke: potniški, denarni in trgovinski oddlek.

Poslovjanje je poverjeno poslovodji dr. Ivanu Bonaci. To društvo je bilo inkorporirano po zakonih države New York, dne 27. oktobra t. l. in se boče zanimati, da nudi našim izseljencem ob prikliki potovanja v DOMOVINO, in držanje vezi istih, katere so vedno imeli naši izseljeni s svojimi družinami, vam solidno iskreno in bratsko uslugo, kar si morate od njega v polnem upanju pričakovati.

Istočasno boče dajati informacije našim in ameriškim interesantom, za kar se tiče vseh ekonomskih prililk v Jugoslaviji in namerava napram temu, v kolikor bodo mogoče, že sedaj poduzeti vse potrebne korake za ureditev importne in eksportne trgovine in za sklenitev neposrednega prometovanja med Ameriko in Jugoslavijo.

Vsled tega se bodo poduzele samo one prometne zveze samo z onimi domovinskimi podjetji, katera stoejo na zdravi in pravi socialistični podlagi, nadalje boče naprem temu skrbeti, da za interesire jugoslovanske izseljenice v Ameriki za takje investicije v domovini, katerim se želi povečati produktiva podjetja in jim omogočiti k razvitku do širših kmetijskih in delavskih sil.

(Adv. Dec. 15)

NAZNANILLO ROJAKOM!

"Ker me je več rojakov napravilo, da jim preskrbim nekaj pravih starokrajskih kos, sem jih naročil par sto in jih dobim mesece decembra; kedor želi katero, naj si jo naroči takoj in priloži tudi denar.

Ena kosa z rinko in klučem vred \$3.00
Sest kos ali več skupaj po 2.75
Garnitura klepalnega orodja 2.00

ALOIS SKULJ,
328 Epsilon Place,
Brooklyn, N. Y.

LOOK OUT ZA PIJACE

Kdor prodaja ali kupuje pižafe, ki vsebuje več kot pola procenta alkohola, ker to je kaznivo. Jas prodajam mero (ounce), v katero se lahko izmeri manj kot pol stekla. Prodajam tudi alkoholni vred, ki vsebuje 20 do 25 stekla. PRASNIK IZ GROZDA je 25.00 centov vred, v katerem naredite od 20 do 25 galonov pižafe, ki je malo slabih kot vino. BRINJE je starejša blagajna (imported) po 16 funt. Sakeli 180 funtov nad 4 butli po 14 funt. Naglavna zelenjava je slovensko svinje, GRAPPE JUICE po 21.75 galon. SUGAR COLORING (sladkor na hrano) 21.75 odstotku je 25 galon. Tudi ranne druge hrane in ekstrakte so močne pižafe. Za pojemanje o sejih je pižafe obroči do mrež. K naravnemu pridelku "Money Order" ali "Bank Draft". A. HORWAT, 1909 W. 22nd St., Chicago, Ill.

(Adv.)

30

PATENTI

Pišite po mojo knjigo s pojasnilni o patentih in iznajdbah, katero se vam pošlje ZASTONJ na vašo željo.

IZNAJDITELJI in drugi, naročite si to knjigo.

Ime A. M. Wilson je poznano že nad 30 let in vsaka stvar, ki jo nameravate patentirati, se sprejme pri nas z vso pažnjo. Pošljite nam model ali obris vaše iznajdbe v pregled.

Pišite še danes po to slovensko knjigo na sledeni naslov:

A. M. WILSON, Inc.,
Registered Patent Attorney,
112 Victor Bldg., Washington, D.C.

PROLETAREC bom zopet dobil iz starega kraja. Popravljam, kupujem in prodajam tudi stare že rabljene harmonike, katerekako izdelka.

ALOIS SKULJ,
328 Epsilon Place,
Brooklyn, N. Y.

DOBRO PREMISLITE,

komu boste poverili svoje notarske posile. So ljudje, ki Vam mnogo obljubujejo, a nideš na storijo. Jaz ne prodajam šifkart, tudi ne pošljam denarja na vse strani sveta, niti sem bankir, temveč opravljam edino notarska dela, v katerih imam večno soščeno.

Ni vseki kosec, ki koso nosi, pravi prgovor; ravno tako tudi ni vseki notar zmožen opravljati notarska dela.

Kadar želite koga dopremeti iz starega kraja in potrebujejo to zavestne listine, teda se obrnite na mene. Isto storite, kadar potrebujete pooblastila, kupne pogodbe, pobohnice in razne druge notarske dokumente. Moje cene so pravljene in moje delo garantisano.

ANTON ZBANIK

javni notar

102 Bawell Bldg.—Pittsburgh, Pa.

(nasproti korta)

sli pa zvezcer na domu 208-57th St.

(nasproti slovenske cerkve).

PROLETAREC

je slovensko glasilo socialistične stranke v Ameriki. Vaš delavec in rojak, ki se zanima za socializem, bi ga moral redno citati

pravo sliko socializma.

Narodina znača \$2.50 na leta.

\$1.50 za pol leta.

Naslov: PROLETAREC,

Iz glavnega urada S. N. P. J.

Izid splošnega glasovanja S. N. P. J.

Stv. drustva	Splošno glasovanje Stev. 4.		Splošno glasovanje Stev. 5.		Dr.	Stev.	Vplačila	Izplačila	Dr.	Stev.	Vplačila	Izplačila
	Za gl. biračnjika dobil glasov:	Za gl. boln. nadz. dobil glasov	Za izključitev br. Anton Urbančič, gl. drustva Stev. 59	Proti izključitvi br. Anton Urbančič, gl. drustva Stev. 59								
1	41	26	15	37	27	4	247	7	2	16	8	1
2	9	8	5	34	25	2	250	16	7	16	16	25
3	6	16	41	26	51	254	27	3	27	37	87	140
4	51	31	76	90	10	257	3	6	11	21	140	254
5	110	13	51	42	4	258	8	17	31	14	21	254
6	11	12	19	4	259	10	3	3	10	11	21	254
7	19	3	8	14	21	259	10	3	10	11	21	254
8	21	14	..	42	1	260	18	2	2	16	8	7
9	19	5	..	19	5	262	18	2	2	16	8	7
10	19	1	11	9	20	..	265	19	6	13	19	25
11	18	8	9	17	13	6	266	20	..	20	2	94
12	28	4	10	22	29	1	267	..	..	24	96	150
13	45	9	15	35	118	1	268	12	22	34	96	150
14	187	..	..	250	..	269	11	..	7	4	97	283
15	10	4	4	10	10	3	270	8	2	3	6	4
16	..	72	40	35	32	5	271	..	22	24	99	89
17	..	3	5	5	22	23	278	..	13	..	13	100
18	25	2	5	25	35	..	279	15	6	20	20	102
19	12	4	1	15	4	12	277	17	4	31	..	21
20	32	4	9	25	35	..	278	15	6	10	19	206
21	23	2	25	25	25	..	279	14	..	16	14	206
22	30	8	8	5	2	280	11	4	12	14	1	107
23	10	..	..	10	12	..	281	1	17	6	16	109
24	15	7	3	18	16	..	282	6	7	11	24	110
25	29	10	10	26	31	3	283	10	..	16	16	110
26	11	10	8	26	26	..	286	28	..	23	28	111
27	15	15	15	15	15	..	287	17	4	1	16	112
28	7	23	9	29	29	1	288	15	..	18	18	113
29	11	2	25	19	13	290	12	..	4	10	11	114
30	8	8	8	10	12	..	291	22	12	22	3	115
31	10	..	..	18	16	..	292	6	7	11	24	116
32	16	..	..	18	16	..	293	5	3	16	16	116
33	7	10	10	26	31	3	294	10	..	12	1	117
34	29	15	15	15	15	..	295	3	10	12	1	118
35	11	10	8	26	26	..	296	1	2	1	9	119
36	15	..	..	15	15	..	297	15	..	9	15	120
37	15	4	4	10	16	..	298	20	..	23	26	120
38	24	7	9	11	11	..	299	15	..	16	1	121
39	17	11	2	25	19	13	300	12	..	10	11	121
40	9	14	6	17	23	1	302	11	4	12	22	122
41	15	7	3	19	31	..	303	14	2	12	22	122
42	9	13	4	18	22	1	304	7	7	3	11	123
43	44	13	4	18	22	1	305	10	7	8	9	123
44	12	4	10	16	..	306	..	..	1	15	124	124
45	19	1	2	9	11	..	308	20	..	18	18	125
46	33	1	..	13	13	..	309	10	..	16	14	125
47	16	3	5	13	13	..	310	10	..	16	12	126
48	20	7	6	21	12	11	312	14	2	12	22	126
49	20	7	6	21	12	11	313	14	2	12	22	126
50	34	14	16	30	30	..	314	11	..	11	11	127
51	1	4	51	53	53	..	315	10	..	11	11	127
52	35	4	12	26	49	4	316	7	..	11	11	128
53	2	14	15	3	19	..	317	7	..	11	11	128
54	13	13	3	19	25	..	318	5	..	11	11	129
55	9	13	3	19	25	..	319	5	..	11	11	129
56	6	22	12	16	24	4	320	6	4	8	5	130
57	10	15	8	41	31	1	321	7	..	11	11	130
58	5	8	4	31	31	11	322	7	..	11	11	131
59	5	5	5	56	56	..	323	12	..	11	11	131
60	..	13	..	15	15	..	324	8	..	11	11	132
61	..	55	..	55	55	..	325	8	..	11	11	132
62	..	13	..	15	15	..	326	10	..	11	11	133
63	16	2	6	18	18	..	327	5	..	11	11	133
64	18	2	6	18	18	..	328	5	..	11	11	134
65	9	9	..	19	19	..	329	18	..	11	11	134
66	..	60	..	50	50	..	330	15	..	11	11	135
67	..	1	7	11	11	..	331	12	..	11	11	135
68	75	17	12	24	24	5	332	12	..	11	11	136
69	8	4	6	13	13	..	333	20	..	11	11	136
70	12	8	4	1	11	11	334	8	..	11	11	137
71	13	18	17	14	30	..	335	5	..	11	11	138
72	17	17	17	17	17	..	336	5	..	11	11	138
73												

	Stev.	Vpladila	Ispadila	Vpladila	Ispadila
201	7.85			201	7.85
202	1.00			202	1.00
203	3.00			203	3.00
204	1.62			204	1.62
205	3.03			205	3.03
206	6.37			206	6.37
207				207	2.08
208				208	2.08
209				209	4.68
210				210	1.44
211				211	1.44
212	3.78			212	3.78
	58.00				58.00
4.42				4.42	
14.34				14.34	
7.63				7.63	
3.16				3.16	
22.03	520.00			22.03	520.00
16.17				16.17	
8.20				8.20	
6.02				6.02	
8.26				8.26	
6.04				6.04	
10.06				10.06	
11.43				11.43	
3.18				3.18	
25.61				25.61	
11.82				11.82	
7.19				7.19	
5.52				5.52	
2.21				2.21	
24.05				24.05	
2.53				2.53	
2.05				2.05	
3.23				3.23	
1.03				1.03	
3.95				3.95	
4.88				4.88	
2.26				2.26	
4.59				4.59	
.95				.95	
4.31				4.31	
12.13				12.13	
17.22				17.22	
1.00				1.00	
4.42				4.42	
.18				.18	
3.00				3.00	
3.42				3.42	
2.27				2.27	
4.06				4.06	
.60				.60	
6.34				6.34	
7.09				7.09	
1.08				1.08	
6.06				6.06	
12.20				12.20	
8.20				8.20	
6.04				6.04	
.99				.99	
9.15				9.15	
16.00				16.00	
4.37				4.37	
4.49				4.49	
4.78				4.78	
3.54				3.54	
6.22				6.22	
8.23				8.23	
2.00				2.00	
9.94				9.94	
14.12				14.12	
2.13				2.13	
2.50				2.50	
1.26				1.26	
3.02				3.02	
1.23				1.23	
2.38				2.38	
7.12				7.12	
2.38				2.38	
3.06				3.06	
4.27				4.27	
2.48				2.48	
4.06				4.06	
.60				.60	
2.01				2.01	
2.53				2.53	
7.09				7.09	
1.08				1.08	
6.06				6.06	
12.20				12.20	
8.20				8.20	
6.04				6.04	
.99				.99	
9.15				9.15	
16.00				16.00	
4.37				4.37	
4.49				4.49	
4.78				4.78	
3.54				3.54	
6.22				6.22	
8.23				8.23	
2.00				2.00	
9.94				9.94	
14.12				14.12	
2.13				2.13	
2.50				2.50	
1.26				1.26	
3.02				3.02	
1.23				1.23	
2.38				2.38	
7.12				7.12	
2.38				2.38	
3.06				3.06	
4.27				4.27	
2.48				2.48	
4.06				4.06	
.60				.60	
2.01				2.01	
2.53				2.53	
7.09				7.09	
1.08				1.08	
6.06				6.06	
12.20				12.20	
8.20				8.20	
6.04				6.04	
.99				.99	
9.15				9.15	
16.00				16.00	
4.37				4.37	
4.49				4.49	
4.78				4.78	
3.54				3.54	
6.22				6.22	
8.23				8.23	
2.00				2.00	
9.94				9.94	
14.12				14.12	
2.13				2.13	
2.50				2.50	
1.26				1.26	
3.02				3.02	
1.23				1.23	
2.38				2.38	
7.12				7.12	
2.38				2.38	
3.06				3.06	
4.27				4.27	
2.48				2.48	
4.06				4.06	
.60				.60	
2.01				2.01	
2.53				2.53	
7.09				7.09	
1.08				1.08	
6.06				6.06	
12.20				12.20	
8.20				8.20	
6.04				6.04	
.99				.99	
9.15				9.15	
16.00				16.00	
4.37				4.37	
4.49				4.49	
4.78				4.78	
3.54				3.54	
6.22				6.22	
8.23				8.23	
2.00				2.00	
9.94				9.94	
14.12				14.12	
2.13				2.13	
2.50				2.50	
1.26				1.26	
3.02				3.02	
1.23				1.23	
2.38				2.38	
7.12				7.12	
2.38				2.38	
3.06				3.06	
4.27				4.27	
2.48				2.48	
4.06				4.06	
.60				.60	
2.01				2.01	
2.53				2.53	
7.09				7.09	
1.08				1.08	
6.06				6.06	
12.20				12.20	
8.20				8	

Zdravniški nasveti.

Piše vrh. zdravnik F. J. Kern.

Glasba pri vzgoji otrok.

Dr. Robinson ima v svojem mesečniku The Medical Critic and Guide zanimiv članek o vplivu glasbe na otroško vzgojo. Vredno je, da par njegovih nasvetov upoštevamo.

"Glasba je za človeški um to, kar je zrak za telo", je rekel že star modrijan Platon. Glasba je pri otrokah nekaj prirojenega: veliko otrok poprej poje, predno izhodijo. Glasba je v vsakem otroku, saj se najprej nauči kratke pesmice in popevčice. Ta naraven instinkt za glasbo je treba gojiti, ker bo to v veliko pomoč pri vzgoji, da postanejo otroci značajni, navdušeni za idealne in duševne stvari, kar jim bo posebno v poznejih letih koristilo. Knjige zapazili, da petje in glasba poplemenita celo najbolj sirove in duševno zanemarjene ljudi! Marsikateri trdovratni pijane se je že zjokal ob zvoki glasbe in petja, ki ga je slišal v misiodost.

Z glasbo in petjem pridejo starši z otroki v obje duševno sovraštvo in jih privežejo k sebi, da jih ljubijo in so jim naklonjene še pozneje leta.

Mladim otrokom naj mati sama pojte kratke otroške pesmi učavanki in druge, ki so ji znane iz mladosti. Za starejše pomaga dobra zbirka fonografskih plošč. Tudi klavirji niso predragi za ljudi, ki so v boljših gmotnih razmerah. Marsikateri oče zapravi za druge manj potrebne reči denar, ki bi ga lahko obrnil za izobrazbo in zaščito svojih otrok, ki mu bodo pozneje v tujico večje veselje.

Glasba je obenem dobro združilo za nervoznost celo pri odraslih, pri otrokih bo pa preprečila razvoj raznih simptomov živčnih bolezni.

Spolne bolezni se še vedno razširajo med vsemi sloji prebivalstva navzve vsem naukom in vsem preganjanjem prostitut. Veliko prejšnjih ameriških vojakov je pozabilo na profilakszo zoper venerične bolezni, če niso rabili sredstev zoper preprečenje spolnih bolezni; zdaj so brez kontrace in so pozabili na vse dobre načine.

Vsek moški, ki se peča s posebnimi ženskami, je v nevarnosti, da bo nalezel spolno bolezen. Nekateri imajo srečo, da je ne vlovijo precej časa, drugim se lahko ponesreči pri prvem slabem koraku. Zato treba pažnje in zatajevanja, da se ne boste pozneje kesali. Zoper sifilis je uspešno nazil, ki se dobri v lekarnah pod imenom Sanitubes. Vsak lekar da navodila, kako jih rabiti. Kdor se na nikak način ne more premagati, da bi ne zašel na stran pota, naj se vsaj paži, da ne naleže spolni, katerih se je pozneje težko iznebiti.

ROP PRI BELEM DNEVU IZ VRSEN SREDI MESTA.

Chicago, Ill.—Ko je mrs. Alice Carpenter kupovala v pritičju trgovine Marshall Field & Co., ji je neznan tat odprti torbiec in iz nje ukradel bisernico, vredno dvanajst tisoč dolarjev.

Tatino je šele opazila, ko je nekaj kupila in je hotelka plačati. Spomnila se je, da se je nekdo zadel ob njo, ko je bilo drenjanje precej veliko, toda ona ni novjetila najmanjšo pažnje temu dogodku.

DIVJE GOSSI SO POKVARILE TELEFONSKE IN BRZOJAVNE ŽICE.

Providence, R. I.—Velika jata divjih goši se je zaletela v telefonsko in brzjavno omrežje na pascagaski železnici. Telefonske in brzjavne naprave so bile tako pokvarjene, da je bil železniški promet ustavljen skozi več ur.

ČIKASKI HIŠNIKI ZASTAVAJO NA NOVO LETO.

Chicago, Ill.—Unija hišnikov, ki so ustanovljeni v apartmankih, ki je v pondeljek odglasovala za stavko, ki prične 1. januarja 1921. Za stavko je glasovalo 4619 hišnikov, 137 pa proti. Hišniki zahtevajo povišanje plače.

VOJNI ZAKONI PREKLICANI V ZBORNICI.**GLASOVANJE ZA PREKLJO JE BILO SOGLASNO.**

Resolucija bo zdaj predložena senatu.

Washington, D. C.—Konvensna zborница je sprejela soglasno preklep vojnih zakonov. Resolucija bo predložena zdaj senatu, da glasuje o njih.

Resolucija je tako sestavljena, da z istim dnem, ko postane veljavna, preneha tudi vojno stanje med Združenimi državami, Nemčijo in avstro-ogrsko-državo. Ravn tako preneha veljavnost vojnih postav z istim dnem, ki jih je sprejel Kongres. Resolucija se pa ne dotika teh postav: Trgovina s sovražnikom, zakon za omejitev potnih listov, razne postave, ki se nanašajo na posojilo svobode in zmage, Ballov najemski zakon, ki je veljaven le za Distrkt Kolumbije in zakon za vojno finančno korporacijo.

Resolucija preklieče okoli sedeset vojnih zakonov, ki so dali predsedniku in upravnemu uradnikom izredno moč v slučaju potrebe.

Kongresnik Bland iz Indijane je dodal resoluciji, da se preklicuje Leverjev zakon in postava za kontrolo kuriva. Zdaj je pred sveznimi sodišči okoli tri sto točk, ki imajo naamen dogmati, če je ta postava ustavna.

RAD BI IZVEDEL

za svojega brata Leo Kalšeka, ki se nahaja nekje v Združenih državah. Cenjene rojake ujedno prosim, če kdo ve za njegovo oznam, naj mi to naznani, za kar bom zelo hvalezen, ali pa naj se sam prijavi svojemu bratu na naslov: Anton Kalšek, 547—62nd Ave., West Allis, Wis.

(Adv. dec 15-22)

DAM NAGRADA \$5.00.

Slišal sem, da je bil v premogorovu ubit moj brat Jakob Skrinar in sicer nekje v državi Pennsylvaniji. On je bil tu v Ameriki kakih deset let. Domu je bil iz vasi Černovec št. 15, fara Semč, Dolensko. Bil je okrog 5 čevljov in 8 paleev visok, bolj dolgega in obritega obraza z nekoliko začriviljenim nosom. Kdor mi sporoči vse natančne podrobnosti o njem, mu dam \$5.00 nagrade. Moj naslov je: Anton Skrinar, P. O. Box 71, Sunny Side, Utah.

(Adv. dec 15-22)

SE PRODAJAO KA ½ CENE JE. — IMAMO 2,000 BUJAVIH CEVLJEV.

Nekoliko obnoveni, ampak čisto popravljeni in podplati so iz najboljšega usna. Gornja koža je jamicena za dve leti. Barvanji črni, ako zahtevate, brez vseh troškov.

NAA CENA JE LE \$2.00

VREDNI \$12.00.

25,000 parov močno podkovanih cevljev.

Nekoliko obnoveni, ampak lepa popravljeni in običejni, ako je bilo treba, trije debeli podplati, lečeta, nepredloživi. Vredni po \$15. Naa cena je \$3.00.

15,000 parov izredno močnih in podkovanih cevljev, nekoliko obnoveni, sicer izvrstno popravljeni in običeni. Nepredloživi, trije podplati, zhitni s kilni in pete, nabito s podkovi: vredni po \$18.00. Naa cena je le \$4.00.

IMAMO TUDI

Vojaške čevlje po \$2.00, \$3.00 in \$4.00.

Vojaške dečne plišaste po \$2.75 in več.

Vojaške srajce po \$2.75 vsaka, dve za \$5.00.

Vojaške plišaste, po \$4.00 in \$5.00.

Vojaške Automobil pogrinjajoče \$4.00, vredne \$12.00.

Kingsley Army Shos Co., 3852 Cottage Grove Ave., 4 North Clinton Street, 3602 South State Street, 9220 South Commercial Av.

Opreto ob voščilki do 8 ur.

Naravnost, izven mest, se spremeni, le kolikor je se name poselil po \$1.00 na prel. na vsega poseljenega blizu.

Sestavljeno je na blizu na celo, kar se vam prinese blizu na dom. Vsa naravnost na izven mest Chicago je na skrivnosti.

3852 Cottage Grove Ave., CHICAGO, ILL.

SLUŽBO ISČE

Slovenka, staru 34 let, poštenega značaja, svobodomiselnega in socialističnega prepričanja in sicer za splošna domača dela. Govorila tri jezike. Imam dva odrasla dečka oziroma sina v oskrbi. Ako se kdor zadovolji sto ponudbo in je pri volji resno upoštevati, naj se obrne na upravnino lista Prosveta na naslov: "SLOVENKA", 2657 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill. (Dec. 15)

NEVESTA.

V doligh zimskih večerih je dobro došel krasen, v 44 zvezkih kompletom roman "Milionska nevesta" za samo \$2.50, poštne prostro.

Z naročilom pošljite Money Order ali pa poštne znamke.

PAULINE BERGER,
3125 So. Harding Ave.
Chicago, Ill.**Največja slovenska zlatarska trgovina.****FRANK ČERNE,**
6033 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, O.

Zvez, broški, zapornice, diamantne prstane in lajalizre, verifico itd.
Zvez, broški, zapornice, diamantne prstane in lajalizre, verifico itd.

POPRAVLJAMO: ure in drugo zlatinarje po nizki cenai.

PODRUZNICA**COLUMBIA GRAMOFONOV**

in gramofonskih plošč. Slovenskih in drugih. Prodajamo na lahka menjalna odpisala. Plačite po ceni, kateri se Vam poljig krepča.

Najboljše blago.

Najnižje cene.

Vsem našim Jugoslovanskim odjemalcem in prijateljem:

Leto 1920 gre h kraj in s tem si jemljemo v dolžnost, da se prav prijazno zahvalimo vsem za njih prijaznost in naklonjenost, katero so izkazali našemu podjetju v prečlem letu.

Leto 1920 je bilo zelo neprijetno za nas. Skoro vse leto smo morali prebiti v naših lesenih stavbah oziroma poslopjih, ki so bila veliko premajhna za naše poslovanje in vresnici nismo skoroma mogli točno posreči vsem. Ako vpoštujete razmere v Jugoslaviji oziroma v vse Evropi, so bile tudi v splošnem slabe in moramo odkrito priznati, da smo imeli veliko sitnosti in zaprake pri posiljanju denarja, katerega ste vi poslali svojim družinam in svojcem v domovino. Vseeno smo domalega izvršili vse po naših najboljših močeh, ker se nismo ozirali na čas in ne na denar, da smo po možnosti vstregli in zadostili vašim potrebam v tem izjemno neurejenem stanju.

Sicer izgleda vas kaj drugega za ta del poslovanja v bodočem letu 1921. Prvič, mi se bomo kmalu preselili v naše novo poslopje, ki so urejena popolnoma po najmodernejšem načinu. En del našega urada se bo izključno uporabil za naše jugoslovanske odjemalce in za njih prijatelje, in bo rojak Jakob Osbold, tu nastavjen, da bode vam postregel. Torej dana vam bode prilika, da bode izvršili vse svoje posle tikajoče se bančnih zadev in drugega v vašem lastnem materinskem jeziku. Poleg vseh navadnih bančnih poslov bode on skrbel tudi pri pošiljtvah denarja vašim prijateljem in svojcem v staro domovino, prodajal bude parobrodne listke za vse prekomorske črte, ter opravil vsa taka dela, ki bi vas zanimala in jih boste vi potrebovali. Oglasite se vselej pri njemu in on vam bo dejal vse vsejtem postregel. Mi želimo v letu 1921 kar največ mogoče napredka, in da postane to resnično, vam obljubujemo vso našo točno in najprijaznejšo postrežbo v vseh ozirih.

Ob zaključku pa želimo vsem našim odjemalcem in prijateljem v državi Minnesota veselje božične praznike in srečno novo leto 1921.

S spoštovanjem,

FIRST NATIONAL BANK,
CHISHOLM, MINN.

NARODNA TISKARNA

2145-48-50 Blue Island Ave., Chicago, Illinois.

Mi tiskamo v slovenskem, hrvaškem, slovenščem, češčem, poljskem, kakor tudi v angleškem in nemškem jeziku. Naša posebnost so tiskalnice na društvo in trgovca.—"PROSVETA" se tiska v naši tiskarni.

ALI STE BILI KEDAJ V "VICAH"

Ako še niste bili tam tedaj uprašajte vašega prijatelja, ki trpi na Zlati žili (Pilles) in on vam bo dal vsa pojasnila o mukah in trpljenju. Hemeroide so smešne za nektere ali gorje onemu, ki trpi vselej te bolezni.

Dr. P. Sattler's nova metoda zdravljenja zlate žile s praškom narejenim v kapselnih za notranje zdravljenje in praški za vbrizganje in zunanje zdravljenje.

To zdravilo odpravi "zavbe" mazila s katerimi se navadno zamaže vse oblike in perilo in se je izkazalo izvrstno dobro. Pošljite nam \$5.00 v Money Order, gotov denar v priporočenem pismu in mi vam pošljemo za to vsoto 1 škatlico 50 kapselnov. I škatlico praška, in eno škatlico kroglic za urejavača črev, ter instrument za vbrizganje kapselnov in praška. Izrežite ta spodnji kupon in ga pošljite nam še danes.

Dr. P. Sattler, 801 Monroe St., Evanston, Ill.

Dear Sir: Enclosed please find \$5.00 for a package of 1 box Capsules, 1 box powder, 1 box pills to regulate bowels and instrument injector.

Name _____

Address _____

City _____ State _____

DENAR V STARI KRAJ!

Denar posljajmo v staro domovino po dnevnom kurzu, ki se večkrat spreminja. Če gre cena denarju dol, posljajmo po ceni, kar koton je dotedni dan, ko prejmemo denar. Naše pošiljatve sedaj dospejo v staro domovino in so izplačane v teku 5 do 6 tednov najzadnje. Dosedanje cen denarju so bile:

500 kron za . . . \$ 4.25	100 lir za . . . \$ 4.20
1000 kron za . . . 8.25	500 lir za . . . 20.00
10000 kron za . . . 81.00	1000 lir za . . . 39.00

Denar prejemamo v poštne money orderje ali bančnem draftu.

MLADIČ & VEREDERBAR,

1334 W. 18th St. - - - - Chicago, Ill.

Telefon urada: Court 3459. Telefon na domu: Neville 1870-R.

F. A. BOGADEK,

odvetnik in javni notar,

103 BAKEWELL BLDG. PITTSBURGH, PA. na vogalu Grant in Diamond Sts.

Izdelujem za tu in stari kraj pooblastila, kupne in daravne pogodbe, oporce, obveznice, prošne za poštne liste osebam, kateri želite priti v Ameriko in razne druge prodaje ter sodniške dokumente.

</